

Udskrift af dombogen

DOM

Afsagt den 23. september 2016

i sag nr. BS SKsæ-1275/2015

M

mod

H

og

i sag nr. BS SKsæ-158/2016

H

mod

M

Sagerne baggrund og parternes påstande

Sagerne, der er behandlet sammen, jf. retsplejelovens § 254, stk. 1, og under medvirken af tre dommere, vedrører, om en del af en pensionsordning og en udbetaling fra en gruppelevsforikring skal inddrages under behandlingen af parternes fællesbo.

M's påstand i sag BS SKsæ 1275/2015 er, at H tilpligtes at anerkende, at M kan udtage egne pensionsordninger på ægtefælleskiftet.

H's påstand heroverfor er frifindelse, således at der i fællesboet mellem de tidligere ægtefæller indgår et af bobehandler beregnet beløb stort 275.892 kr. for 2011 og 125.892 kr. for 2012 med tillæg af afkast/værditilvækst.

H's påstand i sag BS SKsæ 158/2016 er, at 142.000 kr.

indestående på *H's* konto i Nordea Bank, kontonr. 5575 620 592, udtages forlods og ikke indgår i ægtefælleskiftet.

M's påstand heroverfor er frifindelse, således at beløbet indgår i fællesbodelingen.

H er bevilget fri proces i begge sager.

Sag nr. BS SKsæ 1275/2015 er anlagt den 12. oktober 2015, og sag nr. BS SKsæ 158/2016 er anlagt den 8. februar 2016.

Oplysningerne i sagen

Parterne blev gift i 1996 og havde formuefællesskab frem til ophørsdagen den 22. januar 2014. *M* var og er læge og har fra 2007 arbejdet som selvstændig senest på ____ *H* arbejdede som sygeplejerske, indtil hun blev bevilget invalidepension.

H anmodede den 18. november 2014 om skifterettens bistand til deling af fællesboet, jf. ægtefælleskiftelovens § 1. Sagen blev den 5. februar 2015 sendt til bobehandling ved autoriseret bobehandler.

I de år *M* arbejdede som offentligt ansat læge, var han omfattet af overenskomsten for yngre læger og indbetalte det overenskomstmæssige pensionbidrag, der udgjorde op til ca. 18 % af lønnen.

Der er mellem parterne enighed om følgende beløb vedrørende *M's* indtjening og pensionsindbetalinger i 2007-2013:

2007:

lønindkomst	326.026 kr.
overskud af virksomhed	661.207 kr.
indskud på pension	0 kr.

2008:

lønindkomst	548.130 kr.
overskud af virksomhed	1.509.061 kr.
indskud på pension	0 kr.

2009:

lønindkomst	568.361 kr.
overskud af virksomhed	1.853.480 kr.
indskud på pension	0 kr.

2010:

lønindkomst	523.856 kr.
overskud af virksomhed	2.842.347 kr.

indskud på pension
(Lægernes Pensionskasse) 69.000 kr.

2011:

overskud af virksomhed 2.038.326 kr.
indskud på pension
(privattegnet) 650.000 kr.

2012:

overskud af virksomhed 2.078.379 kr.
indskud på pension
(privattegnet) 500.000 kr.

2013:

lønindkomst 1.169.802 kr.
overskud af virksomhed 1.139.081 kr.
indskud på pension
(privattegnet) 74.111 kr.
(arbejdsgiveradm.) 1.319 kr.

I forbindelse med sin førtidspensionering fik H fra PKA udbetalt 142.000 kr. fra sin gruppelivsforsikring. Beløbet blev indsat på hendes konto i Nordea. Der er mellem partene enighed om, at H ikke havde andre bankkonti, og at kontoen var positiv, da beløbet indgik, samt at indeståendet ikke herefter har været lavere end på dette tidspunkt. Bobehandler har i medfør af ægtefælleskiftelovens § 20, stk. 4, tilkendegivet sin vurdering af spørgsmålet om indbetalingerne til pension, mens sagen om udbetalingen fra gruppelivsforsikringen er anlagt, uden at bobehandler har udtalt sig om spørgsmålet.

Forklaringer

Der er under hovedforhandlingen alene afgivet forklaringer af parterne.

M har forklaret blandt andet, at han er 57 år og uddannet læge. Han arbejder på Privat Hospitalet og bliver lønnet efter, hvor mange patienter han opererer. Indtil sommeren 2007 var han offentligt ansat læge. Han fik i den forbindelse alene indbetalt pension i henhold til sin overenskomst. Han blev medio 2007 selvstændig speciallæge og gik derfor fra fast løn med pensionsindbetalinger til en tilværelse som selvstændig, hvor han ikke havde sikkerhed for, hvor meget han ville tjene. Fra 2007 til 2010 havde han udover indkomsten i sin virksomhed en A-indkomst fra . Størrelsen af A-indkomsten fra var afhængig af, hvor mange operationer han udførte inden for almen gastrokirurgi. Hans egen virksomhed bestod i fedmeoperationer. Der blev ikke indsat pension af lønindkomsten, da det ikke indgik i aftalen med . Han havde heller ikke en anden aftale med pensionskassen. Lægernes Pensionskasse

kontaktede ham dog, da han ophørte som offentligt ansat i 2007, og han fik en aftale med pensionskassen om, at han var hvilende medlem. Det første år som selvstændig ville han se, hvor meget han ville tjene, før end han tog stilling til pension. Han fik på et tidspunkt en henvendelse fra banken, som oplyste ham om, at han havde mulighed for at indbetale 30 % af indtægterne fra sin virksomhed på en pensionsordning, hvilket han derefter gjorde. Han talte ikke med *H* om, at han satte pengene ind på pensionsordningen, da han betragtede sig selv som eneforsørger og derfor ansvarlig for de økonomiske dispositioner. Han blev opmærksom på, at han var uden livsforsikring som følge af, at han ikke indbetalte til Lægernes Pensionskasse. Han indbetalte derfor pensionsbidrag til Lægernes Pensionskasse på ny. Han ved ikke, hvorfor han ikke indbetalte på en pensionsordning i banken efter 2012. De 74.111 kr., som er anført som bidrag til privattegnet pension i 2013, er indbetalt til Lægernes Pensionskasse. Han indbetaler nu fast hertil.

Han var eneforsørger, efter *H* kom på førtidspension. *H* bidrog dog til familiens underhold med førtidspensionen, men det var ham, der afholdt langt hovedparten af familiens udgifter. Som det fremgår af kontoudtoget fra *H's* konto, kunne *H* fx lægge udgifter til ferie ud, hvorefter han satte det samme beløb ind på hendes konto umiddelbart herefter. Han vidste godt, at *H* fik et beløb udbetalt i forbindelse med, at hun gik på førtidspension. De talte ikke sammen om, hvordan beløbet skulle bruges. Han overførte fast hver måned penge til husholdningen til *H's* konto.

H har forklaret blandt andet, at da parterne blev gift i 1996, fik de formuefællesskab. De fik sønnen *A* i 1998. Hun holdt i den forbindelse et års forældreorlov. Parterne flyttede til Århus i 1999 på grund af *M's* arbejde. Hun fik kortvarigt arbejde på Sygehus. De flyttede i 2001 til København på grund af *M's* arbejde. Hun fik job i 2002 på Frederiksberg Hospital. Hun fødte parternes andet barn, *B*, i slutningen af 2002. Hun pådrog sig i forbindelse med barslen en diskusprolaps og blev under sin barsel sygemeldt fra Hospital. Hun blev fyret på grund af sygdom i 2004. Parterne var under sygemeldingen flyttet til Århus på ny. I december 2004 fik parterne deres yngste søn, *C*, og flyttede til Rungsted på grund af *M's* arbejde. I 2009 sagde hun, at hun ville skilles, og *M* så på hus til hende og drengene. De var dog ikke enige om, hvem der skal have børnene. *M* ville have en 7-7-ordning, hvilket hun ikke kunne se kunne lade sig gøre på grund af *M's* arbejde. Hun havde ingen indkomst fra 2009 til 2010, da hun var ude af stand til at arbejde og ikke kunne få kontanthjælp på grund af ægteskabet. De blev enige om at fortsætte ægteskabet af hensyn til børnene. Da hun blev tilkendt førtidspension i 2010 og modtog ydelsen fra pensionsselskabet, fortalte hun det til *M*. Hun fik ca. 14.000 kr. udbetalt hver måned fra pension og førtidspension. Alt, hvad hun fik, indgik i fællesskabet. Hun har aldrig sparet op af sin indtægt. Hun havde ikke andre konti end den, som de 142.000 kr. fra pensionsselskabet blev sat ind på. De gik i parterapi, men uden held. *M* fortalte hende ikke om pensionsindbetalingerne i 2011 og 2012. Dem blev hun først opmærksom

på, da de skulle skilles. *M* fortalte hende i 2009-10, at han havde en opsparing på 3-4 mio. kr. i virksomheden.

Parternes synspunkter

Ad pensionsindbetalingerne:

M har gjort gældende, at hans samlede pensionsindbetaling udgør under 18 % pr. år, hvorfor *H* ikke er stillet ringere, end hvis han hvert år havde indbetalt bidrag på 18 %. Det er berettiget, at han i starten, hvor han var usikker på indkomsten, indbetalte mindre for så, når indtjeningen gav mulighed for det, at kompensere for det manglende. Indbetalingerne må, også når henses til *H's* boslods krav på godt 1.9 mio. kr., derfor anses for rimelige og bør derfor udtages forlods.

H har gjort gældende, at *M* ikke har været berettiget til at holde den del af pensionsindbetalingerne for 2011 og 2012, der overstiger 18 % af indkomsten, uden for fællesbodelingen. *M* har i hele perioden haft mulighed for at indbetale de 18%, men valgte i begyndelsen at opspare penge i virksomheden. Det var hans valg, men berettigede ham ikke til i stedet at indbetale uforholdsmæssige store beløb på en pensionsordning alene med det formål at holde disse beløb uden for fællesbodelingen - navnlig ikke, når han vidste eller havde mistanke om ægteskabets opløsning. Indbetalingerne er derfor hverken sædvanlige eller rimelige og skal derfor deles, som bobehandler har bestemt det.

Ad de 142.000 kr.

H har gjort gældende, at der er tale om en personlig udelelig rettighed, der kan udtages efter retsvirkningslovens § 15, stk. 2. Den må endvidere som en personskadeerstatning kunne udtages forlods efter erstatningsansvarslovens § 18, stk. 2. Endelig er der tale om en pensionsrettighed, der efter retsvirkningslovens § 16 b, stk. 2, kan udtages forlods. Selvom beløbet blev indsat på en konto, der også anvendes til andre ind- og udbetalinger, er der ikke sket sammenblanding med *H's* øvrige midler. Det væsentlige er, at kontoen ikke i tiden fra indsættelsen til ophørsdagen har haft et mindre indestående, end da beløbet blev sat ind. Beløbet er derfor fortsat til stede og identificerbart.

M har gjort gældende, at udbetalingen hverken er omfattet af retsvirkningslovens § 15, stk. 2, erstatningsansvarslovens § 18, stk. 2, eller retsvirkningslovens § 16 b, stk. 2. Beløbet svarer nærmest til en godtgørelse for tabt arbejdsfortjeneste. Subsidiært har *M* er gjort gældende, at midlerne ikke er holdt behørigt adskilt fra *H's* øvrige formue, hvorved en eventuel beskyttelse mistes. At kontoen ikke har haft et lavere indestående er ikke afgørende, idet der i perioden har været store indbetalinger andet steds fra.

Rettens begrundelse og afgørelseAd pensionsindbetalingerne:

M har under hele perioden som selvstændig haft en stor indtægt, der gav ham mulighed for at indbetale på en pensionsordning. Det undlod han helt eller delvis i begyndelsen af sin periode som selvstændig og valgte i stedet at opspare i sin virksomhed. I de sidste år, hvor skilsmissen nærmede sig, nedbragte han opsparingen i virksomheden og valgte i stedet at indbetale ekstra store beløb på en nyoprettet pensionsordning. Dette kan hverken karakteriseres som sædvanligt eller rimeligt, og retten giver derfor H medhold i, at indbetalinger i de enkelte år udover 18 % skal indgå i fællesbodelingen.

Ad de 142.000 kr.:

Beløbet er efter anmodning fra H udbetalt som en engangssum fra gruppelivsforsikringen i Pensionskassen for Sygeplejersker og Lægesekretærer i forbindelse med, at hun blev bevilget førtidspension.

Dommerne Marie Louise Klenow og Flemming Sorth udtaler, at beløbet ikke udgør en forsikring, der skal erstatte en manglende aldersopsparing. Beløbet er udbetalt i anledning af en førtidspensionering på grund af svigtende helbred og er derfor ikke omfattet af erstatningsansvarsloven, da der ikke er tale om personskadeerstatning. Der er tale om forsikring og ikke pension, hvorfor beløbet ikke er omfattet af retsvirkningslovens § 16 b, stk. 2. Endelig kan beløbet ikke ses at være omfattet af retsvirkningslovens § 15, stk. 2. Disse dommere stemmer derfor for at tage M's frifindelsespåstand til følge.

En dommer, Birgitte Lund, udtaler, at summen er at sidestille med en erstatning, der skal kompensere sagsøgte for hendes manglende evne til fremover at skaffe sig erhvervsindtægter. Da det som ubestridt må lægges til grund, at beløbet stedse siden udbetalingen har været at finde på H's konto, skal beløbet ikke indgå i delingen af fællesboet, jf. erstatningsansvarsloven § 18, stk. 3, analogt.

Da hver af parterne har vundet for en del, forholdes med sagsomkostningerne som nedenfor bestemt.

Thi kendes for ret:

H frifindes for den af M nedlagte påstand, således at der i fællesboet mellem de tidligere ægtefæller indgår et af bobehandler beregnet beløb på 275.892 kr. for 2011 og 125.892 kr. for 2012 med tillæg af afkast/værditilvækst.

M frifindes for den af H nedlagte påstand, således at de 142.000 kr. indgår i fællesboet.

Ingen af parterne betaler omkostninger til modparten eller til statskassen.

Birgitte Lund
Klenow

Flemming Sorth

Marie Louise

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Retten i Helsingør, den 23. september 2016.

Flemming Sorth, Retsassessor